

O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMJAMIYATDAGI O'RNI VA AHAMIYATI

Bekmurodova Gavhar Adham qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

“Bank ishi” kafedrası dotsenti v.b.,

tadqiqotchi

Annotatsiya

Maqolada O'zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi o'rni va ahamiyati 2016-2026-yillardagi tashqi siyosat islohotlari kontekstida ilmiy tahlil qilingan. Tadqiqotda milliy rol konsepsiyasi, «o'rta davlat» nazariyasi, «yumshoq kuch» va mintaqaviy xavfsizlik komplekslari nazariyasi asosida O'zbekiston xalqaro rolining besh o'lchovli modeli - siyosiy-diplomatik, iqtisodiy-integratsion, transport-tranzit, xavfsizlik-barqarorlik va madaniy-gumanitar o'lchovlar taklif etilgan. Rasmiy statistika va xalqaro tashkilotlar ma'lumotlari asosida tashqi savdo aylanmasi 2016-yildagi 25,8 mlrd AQSH dollaridan 2025-yilda 81,2 mlrd dollarga, eksport bozorlari soni 79 tadan 132 taga, diplomatik munosabatlar o'rnatilgan davlatlar soni 165 taga yetgani ko'rsatilgan. Muallif tomonidan hisoblangan xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi 2016-2025 yillarda tashqi aloqalar ko'lami o'rtacha 1,86 barobar kengayganini ko'rsatdi. BMT Bosh Assambleyasida O'zbekiston tashabbusi bilan qabul qilingan rezolyutsiyalar, Samarqandda o'tkazilgan ShHT sammiti, «Markaziy Osiyo - Yevropa Ittifoqi» sammiti va YUNESKO Bosh konferensiyasi mamlakatning «tashabbuskor ko'pri-davlat» sifatidagi rolini tasdiqlashi asoslangan. Savdo balansini yanada yaxshilash, eksport tarkibini yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar hisobiga diversifikatsiya qilish va JSTga a'zolik jarayonini yakunlash keyingi o'sish zaxiralari sifatida aniqlanib, xalqaro mavqeni mustahkamlash bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: O'zbekiston tashqi siyosati, xalqaro hamjamiyat, ko'p vektorli diplomatiya, Markaziy Osiyo, BMT, JST, iqtisodiy diplomatiya, transport yo'laklari, «yumshoq kuch», o'rta davlat.

Аннотация

В статье проведён научный анализ места и роли Узбекистана в международном сообществе в контексте внешнеполитических реформ 2016-2026 гг. На основе концепции национальной роли, теории «средней державы», концепции «мягкой силы» и теории региональных комплексов безопасности предложена пятимерная модель международной роли Узбекистана: политико-дипломатическое, экономико-интеграционное, транспортно-транзитное, измерение безопасности и культурно-гуманитарное измерение. По данным официальной статистики внешнеторговый оборот вырос с 25,8 млрд долл. США в 2016 г. до 81,2 млрд долл. в 2025 г., число экспортных рынков - с 79 до 132, число государств, с которыми установлены дипломатические отношения, достигло 165. Рассчитанный автором индекс динамики международной открытости показал расширение внешних связей в среднем в 1,86 раза. Обоснована роль Узбекистана как «государства-моста с инициативной повесткой»; определены резервы дальнейшего роста - улучшение торгового

баланса, диверсификация экспорта в пользу продукции с высокой добавленной стоимостью и завершение вступления в ВТО; предложены меры по укреплению международных позиций страны.

Ключевые слова: внешняя политика Узбекистана, международное сообщество, многовекторная дипломатия, Центральная Азия, ООН, ВТО, экономическая дипломатия, транспортные коридоры, «мягкая сила», средняя держава.

Abstract

The article analyses Uzbekistan's place and significance in the international community in the context of the foreign policy reforms of 2016-2026. Drawing on national role theory, middle-power theory, soft power and regional security complex theory, it proposes a five-dimensional model of Uzbekistan's international role: political-diplomatic, economic-integration, transport-transit, security-stability and cultural-humanitarian. Official statistics show that foreign trade turnover grew from USD 25.8 billion in 2016 to USD 81.2 billion in 2025, the number of export markets rose from 79 to 132, and the number of states with which Uzbekistan maintains diplomatic relations reached 165. An international openness dynamics index calculated by the author indicates that the scale of external ties expanded on average 1.86-fold. The article argues that Uzbekistan increasingly acts as an "initiative-driven bridge state", identifies improving the trade balance, diversifying exports towards higher value-added goods and completing WTO accession as the main reserves for further growth, and offers recommendations for consolidating the country's international standing.

Keywords: Uzbekistan's foreign policy, international community, multi-vector diplomacy, Central Asia, United Nations, WTO, economic diplomacy, transport corridors, soft power, middle power.

KIRISH

Jahonda XXI asrning uchinchi o'n yilligi xalqaro munosabatlar tizimidagi chuqur o'zgarishlar davri sifatida namoyon bo'lmoqda. Geosiyosiy raqobatning keskinlashuvi, global ta'minot zanjirlarining qayta shakllanishi, iqlim o'zgarishi va resurs xavfsizligi muammolari davlatlarning xalqaro hamjamiyatdagi o'rnini faqat iqtisodiy yoki harbiy salohiyat bilan emas, balki tashabbus ko'rsatish, ko'prik vazifasini bajarish va muloqot maydonini ta'minlash qobiliyati bilan ham belgilamoqda. UNCTAD ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yilda global to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar 6 foizga o'sgan bo'lsa-da, ularning 80 foizdan ortig'i atigi 20 ta iqtisodiyotga to'g'ri kelgan [1]. Bu sharoitda o'rta va kichik davlatlar uchun xalqaro nufuz, ishonchli sherik sifatidagi imij va ko'p tomonlama institutlardagi faol ishtirok milliy manfaatlarni ta'minlashning muhim resursiga aylanmoqda. O'zbekiston 1991-yilda mustaqillikka erishgach, 1992-yil 2 martda Birlashgan Millatlar Tashkilotiga a'zo bo'ldi [2] va shu tariqa xalqaro hamjamiyatning to'laqonli subyekti sifatida shakllana boshladi. Mamlakat tashqi siyosatida sifat jihatidan yangi bosqich 2016-yildan boshlandi: Markaziy Osiyo tashqi siyosatning asosiy ustuvorligi deb e'lon qilindi, qo'shni davlatlar bilan chegara, suv va tranzit masalalari o'zaro ishonch va muloqot asosida izchil hal etila boshladi, iqtisodiy

diplomatiya tashqi siyosatning markaziy yo‘nalishiga aylandi [3], [4]. 2023-yilda qabul qilingan yangi tahrirdagi Konstitutsiyada tinchliksevar tashqi siyosat tamoyili konstitutsiyaviy qadriyat sifatida mustahkamlandi [5].

Mazkur islohotlarning natijalari miqdoriy jihatdan ham ko‘zga tashlanadi. Milliy statistika qo‘mitasi ma‘lumotlariga ko‘ra, 2025-yilda O‘zbekistonning tashqi savdo aylanmasi 81,2 mlrd AQSH dollarini tashkil etib, 2024-yilga nisbatan 20,7 foizga o‘sgan, mamlakat dunyoning 210 ta davlati bilan savdo aloqalarini olib bormoqda [6, [20]. Yalpi ichki mahsulot 2025-yilda 7,7 foizga o‘shib, joriy narxlarida 1 849,7 trln so‘mga yetgan [7], [8]. Diplomatik munosabatlar o‘rnatilgan davlatlar soni 165 taga, xorijdagi diplomatik vakolatxonalar soni 60 taga yetgan [9]. Shu bilan birga, mamlakatning xalqaro hamjamiyatdagi o‘rnini tizimli baholash, uni nazariy jihatdan asoslash va rivojlanish yo‘nalishlarini belgilash dolzarb ilmiy vazifa bo‘lib qolmoqda. Tadqiqotning maqsadi - O‘zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi o‘rni va ahamiyatini nazariy va empirik jihatdan tahlil qilish, uning xalqaro rolini tavsiflovchi konseptual model ishlab chiqish hamda xalqaro mavqeni mustahkamlash bo‘yicha ilmiy asoslangan takliflar berishdan iborat. Tadqiqot vazifalari: xalqaro munosabatlar nazariyasida davlatning xalqaro roli va nufuzini baholash yondashuvlarini umumlashtirish; O‘zbekistonning ko‘p tomonlama institutlardagi ishtiroki va tashabbuslarini tahlil qilish; tashqi iqtisodiy aloqalar dinamikasini miqdoriy baholash; xalqaro rolning o‘lchovlari va cheklovlarini aniqlash.

ADABIYOTLAR SHARHI

Davlatning xalqaro hamjamiyatdagi o‘rnini tahlil qilishda bir necha nazariy yondashuv mavjud. K.Holsti tomonidan ishlab chiqilgan milliy rol konsepsiyasi nazariyasiga ko‘ra, davlat tashqi siyosati uning rahbariyati o‘z mamlakatiga xalqaro tizimda qanday rol - «vositachi», «mintaqaviy yetakchi», «ko‘prik», «mustaqil faol ishtirokchi» va boshqalarni - yuklashiga bog‘liq bo‘ladi [10]. Bu yondashuv O‘zbekiston kabi yangi tashqi siyosiy o‘ziga xoslikni shakllantirayotgan davlatlarni tahlil qilishda ayniqsa foydalidir, chunki u rasmiy doktrinalar va amaliy harakatlar o‘rtasidagi muvofiqlikni baholash imkonini beradi. «O‘rta davlat» (middle power) nazariyasi doirasida A.Kuper, R.Xigott va K.Nossal o‘rta davlatlarning xalqaro nufuzi ularning moddiy salohiyatidan ko‘ra ko‘proq xulq-atvori - ko‘p tomonlama yechimlarga intilish, murosani izlash va «yaxshi xalqaro fuqarolik» bilan belgilanishini asoslagan. Ular o‘rta davlatlarning uchta asosiy rolini ajratgan: katalizator (tashabbus ko‘taruvchi), fasilitator (koalitsiya va kun tartibini shakllantiruvchi) va menejer (institut qurish). Mazkur tipologiya O‘zbekistonning BMT Bosh Assambleyasidagi tashabbuslari va mintaqaviy maslahat mexanizmlarini tahlil qilish uchun qulay analitik asos bo‘lib xizmat qiladi.

J.Nay taklif etgan «yumshoq kuch» konsepsiyasi davlatning jozibadorligi - madaniyati, siyosiy qadriyatlari va tashqi siyosatining legitimligi orqali boshqalarga ta’sir o‘tkazish qobiliyatini ifodalaydi. R.Keohein va J.Nayning kompleks o‘zaro bog‘liqlik nazariyasi esa zamonaviy dunyoda davlatlar o‘rtasidagi aloqalarning ko‘p kanalliligi va iqtisodiy o‘zaro bog‘liqlikning kuch manbai sifatidagi rolini ko‘rsatadi. B.Byuzen va O.Uever ishlab chiqqan mintaqaviy xavfsizlik komplekslari nazariyasi

xavfsizlik muammolari asosan geografik yaqin davlatlar guruhida shakllanishini ta'kidlaydi va Markaziy Osiyoni alohida mintaqaviy kompleks sifatida ko'rib chiqish imkonini beradi [11]. Markaziy Osiyo tashqi siyosatiga bag'ishlangan xorijiy tadqiqotlarda A.Kuli mintaqa davlatlari yirik kuchlar raqobatidan o'z manfaatlari yo'lida foydalanish - «mahalliy qoidalar» asosida ish yuritish qobiliyatiga ega ekanini ko'rsatgan [12]. S.F.Starr va S.Kornell tahriri ostidagi jamoaviy monografiyada 2016-yildan keyingi O'zbekiston islohotlari mintaqaviy hamkorlikning yangi bosqichini boshlab bergani qayd etilgan [13]. Mahalliy adabiyotlarda Sh.M.Mirziyoyevning «Yangi O'zbekiston strategiyasi» asarida tashqi siyosatning ustuvor yo'nalishlari - Markaziy Osiyoda yaxshi qo'shnichilik, ochiq va pragmatik diplomatiya hamda iqtisodiy diplomatiya konseptual jihatdan asoslangan [4].

METODOLOGIYA

Tadqiqotda tizimli yondashuv, qiyosiy-tarixiy tahlil, kontent-tahlil, statistik va dinamik tahlil, SWOT-tahlil hamda konseptual modellashirish usullaridan foydalanildi. Tadqiqotning axborot bazasini O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi va Tashqi ishlar vazirligi ma'lumotlari, BMT, JST, UNCTAD va YUNESKO rasmiy hujjatlari hamda BMT Bosh Assambleyasi rezolyutsiyalari tashkil etdi.

Tashqi iqtisodiy aloqalar dinamikasini baholashda o'rtacha yillik murakkab o'sish sur'ati (CAGR) quyidagi formula bo'yicha hisoblandi:

$$CAGR = \left(\frac{X_n}{X_0} \right)^{\frac{1}{n}} - 1 \quad (1)$$

bu yerda X_0 va X_n - tahlil qilinayotgan davrning boshlang'ich va oxirgi yilidagi ko'rsatkich qiymati; n - yillar soni.

Xalqaro ochiqlikning umumiy dinamikasini baholash uchun muallif tomonidan xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi taklif etildi. Dastlab har bir ko'rsatkich bo'yicha o'sish koeffitsiyenti aniqlandi:

$$K_i = \frac{X_{i, 2025}}{X_{i, 0}} \quad (2)$$

bu yerda $X_{i, 2025}$ - i-ko'rsatkichning 2025-yildagi qiymati; $X_{i, 0}$ - uning bazaviy yildagi qiymati. So'ngra indeks o'sish koeffitsiyentlarining geometrik o'rtachasi sifatida hisoblandi:

$$I = \left(\prod_{i=1}^m K_i \right)^{\frac{1}{m}} \quad (3)$$

bu yerda m - ko'rsatkichlar soni. Geometrik o'rtacha turli o'lchov birliklariga ega ko'rsatkichlarni bir xil vazn bilan birlashtirish va alohida ko'rsatkichdagi keskin o'zgarishning umumiy natijaga haddan tashqari ta'sirini kamaytirish imkonini beradi. Indeks tavsifiy xarakterga ega bo'lib, sabab-oqibat bog'liqligini emas, balki tashqi aloqalar ko'lamining umumiy kengayish darajasini ifodalaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O‘zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi institutsional o‘rni uning universal va mintaqaviy tashkilotlardagi a‘zoliqi orqali shakllangan (1-jadval). Mamlakat 1992-yilda BMT va YXHTga a‘zo bo‘lgan, 2001-yilda Shanxay hamkorlik tashkilotining ta‘sischilaridan biriga aylangan, 2019-yilda Turkiy kengashga (hozirgi Turkiy davlatlar tashkiloti) to‘laqonli a‘zo bo‘lgan. 2020-yilda Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqida kuzatuvchi maqomini olgan, Jahon savdo tashkilotiga a‘zo bo‘lish bo‘yicha faol muzokaralar esa 2020-yildan qayta boshlangan [14].

1-jadval

O‘zbekistonning asosiy xalqaro va mintaqaviy tashkilotlardagi ishtiroki¹

Tashkilot	Yil	Maqomi va ahamiyati
Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT)	1992	To‘laqonli a‘zo; 2021-2023 yillarda BMT Inson huquqlari kengashi a‘zosi
Yevropada xavfsizlik va hamkorlik tashkiloti (YXHT)	1992	Ishtirokchi davlat
Mustaqil Davlatlar Hamdo‘stligi (MDH)	1991	Ishtirokchi davlat
Islom hamkorlik tashkiloti (IHT)	1996	A‘zo davlat
Shanxay hamkorlik tashkiloti (ShHT)	2001	Ta‘sischi a‘zo; 2022-yilda Samarqand sammitiga mezbonlik qilgan
Turkiy davlatlar tashkiloti	2019	To‘laqonli a‘zo
Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqi (YeOI)	2020	Kuzatuvchi
Jahon savdo tashkiloti (JST)	1994 / 2020	A‘zolikka nomzod; muzokaralar yakuniy bosqichda

Ko‘p tomonlama diplomatiyaning muhim ko‘rsatkichi - BMT tizimidagi saylanadigan organlarga a‘zolikdir. O‘zbekiston 2021-2023 yillarda BMT Inson huquqlari kengashining a‘zosi bo‘lgan. Bu mamlakatning xalqaro hamjamiyat oldidagi majburiyatlarni qabul qilishga tayyorligini ko‘rsatgan bo‘lsa, ayni paytda xalqaro hamkorlar bilan ochiq va konstruktiv muloqot olib borishga tayyorligini ham namoyon etgan; bunday ochiqlik esa islohotlarning xalqaro e‘tirofini oshiruvchi muhim omil bo‘ldi.

JSTga a‘zolik jarayoni O‘zbekistonning global savdo tizimiga integratsiyasining eng muhim yo‘nalishi hisoblanadi. Mamlakat JSTga a‘zo bo‘lish uchun 1994-yilda ariza bergan bo‘lsa-da, muzokaralar 2020-yildan boshlab yangi, faol bosqichga ko‘tarilgan. 2026-yil boshiga kelib ikki tomonlama bozorga kirish muzokaralari 34 ta ishtirokchidan 33 tasi bilan yakunlangan; 2026-yil 27-28 iyulda bo‘lib o‘tgan Ishchi guruh yig‘ilishida O‘zbekiston delegatsiyasi mart oyidan buyon 190 ta normativ-huquqiy hujjat JST qoidalariga moslashtirilganini ma‘lum qilgan va a‘zolik jarayonini 2026-yilda yakunlash maqsadini tasdiqlagan [15], [16]. Jarayonning texnik jihatdan

¹ Manba: [2], [9], [14] ma‘lumotlari asosida muallif ishlanmasi.

keng qamrovli xususiyatini hisobga olgan holda muzokaralar izchil va tizimli davom ettirilmoqda.

O‘zbekiston xalqaro rolining o‘ziga xos jihati - global kun tartibiga o‘z tashabbuslari bilan chiqishidir. Davlat rahbarining ma’lumotiga ko‘ra, so‘nggi yillarda O‘zbekiston tashabbusi bilan BMT Bosh Assambleyasining 13 ta rezolyutsiyasi qabul qilingan, faqat 2025-yilning o‘zida esa to‘rtta rezolyutsiya qabul qilingan [9], [17]. Tanlangan tashabbuslar 2-jadvalda keltirilgan.

2-jadval

**O‘zbekiston tashabbusi bilan BMT Bosh Assambleyasida qabul qilingan
ayrim rezolyutsiyalar¹**

Yil	Rezolyutsiya	Tematik yo‘nalishi
2018	«Markaziy Osiyo mintaqasida tinchlik, barqarorlik va barqaror rivojlanishni ta’minlash bo‘yicha mintaqaviy va xalqaro hamkorlikni mustahkamlash»	Mintaqaviy tinchlik va hamkorlik
2018	«Ma’rifat va diniy bag‘rikenglik»	Ijtimoiy-gumanitar
2021	«Orolbo‘yi mintaqasini ekologik innovatsiyalar va texnologiyalar hududi deb e’lon qilish»	Ekologiya va barqaror rivojlanish
2026	«Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishni jadallashtirishda parlamentlarning rolini kuchaytirish» (167 davlat qo‘llab-quvvatlagan, 61 hammuallif)	Institutsional va ijtimoiy rivojlanish

Mazkur tashabbuslarni kontent-tahlil qilish ularning uchta tematik klasterga birlashishini ko‘rsatdi: (1) mintaqaviy tinchlik va hamkorlik (Markaziy Osiyoda hamkorlik, chegara nizolarini tinch hal etish); (2) barqaror rivojlanish va ekologiya (Orolbo‘yi mintaqasi, iqlim va suv); (3) ijtimoiy-gumanitar va institutsional masalalar (ma’rifat va diniy bag‘rikenglik, parlamentlarning roli). Qirg‘iziston va Tojikiston bilan birgalikda ilgari surilgan «Chegara nizolarini tinch yo‘l bilan hal etish» rezolyutsiyasining Bosh Assambleya tomonidan ovozga qo‘yilmasdan, konsensus asosida qabul qilingani esa mintaqada davlatlari tajribasining xalqaro amaliyot namunasi sifatida e’tirof etilganini ko‘rsatadi [17]. Kuper, Xigott va Nossal tipologiyasi nuqtai nazaridan, bu faoliyat O‘zbekistonning «katalizator» va «fasilitator» rollarini bajarayotganidan dalolat beradi.

2026-yil 24 iyulda qabul qilingan «Barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishni jadallashtirishda parlamentlarning rolini kuchaytirish» rezolyutsiyasi bu yo‘nalishning yaqqol namunasi. Tashabbus birinchi marta 2020-yilda BMT Bosh Assambleyasining 75-sessiyasida ilgari surilgan bo‘lib, olti yillik diplomatik sa’y-harakatlar natijasida 167 davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlangan, 61 davlat, jumladan Avstriya, Braziliya, Xitoy, Germaniya, Yaponiya, Koreya Respublikasi va Ispaniya uning hammualliflari bo‘lgan [18]. Rezolyutsiya 2025-yilda Toshkentda o‘tkazilgan Parlamentlararo ittifoqning 150-Assambleyasi va unda qabul qilingan Toshkent deklaratsiyasiga ham tayanadi.

¹ Manba: [17], [18], [24] ma’lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

So'nggi yillarda O'zbekiston yirik xalqaro tadbirlarni o'tkazuvchi «muloqot maydoni» sifatida namoyon bo'lmoqda (3-jadval). Tashqi ishlar vazirligi ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yilda mamlakat yuqori darajadagi delegatsiyalari 93 davlatga 172 ta tashrif amalga oshirgan, O'zbekistonga esa 120 dan ortiq yuqori darajadagi xorijiy delegatsiya tashrif buyurgan; davlat va hukumat rahbarlari darajasidagi ikki tomonlama uchrashuvlar soni 55 tadan oshgan [17].

3-jadval.

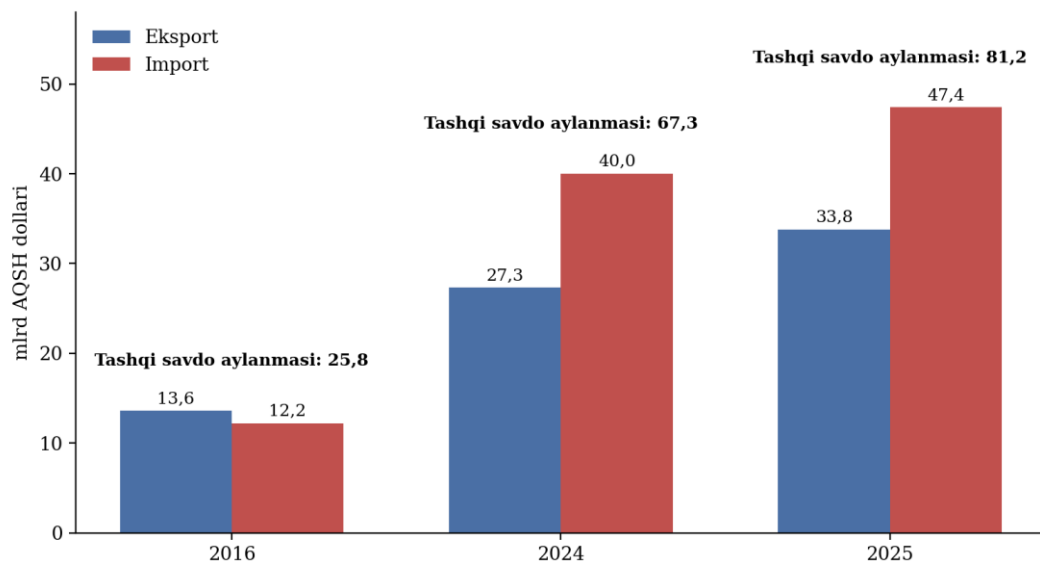
O'zbekistonda o'tkazilgan ayrim yirik xalqaro tadbirlar (2022-2025 yy.)¹

Yil	Tadbir	Xalqaro ahamiyati
2022	SHHT davlat rahbarlari kengashi yig'ilishi (Samarqand)	O'zbekiston raisligi yakuni, Samarqand deklaratsiyasi
2022	Afg'oniston bo'yicha Toshkent xalqaro konferensiyasi	Afg'oniston bilan muloqot va iqtisodiy integratsiya kun tartibi
2025	Birinchi «Markaziy Osiyo - Yevropa Ittifoqi» sammiti (Samarqand)	Mintaqaning YeI bilan institutsional muloqoti yangi bosqichga ko'tarildi
2025	Parlamentlararo ittifoqning 150-Assambleyasi (Toshkent)	Toshkent deklaratsiyasi; 2026 yilgi BMT rezolyutsiyasining asosi
2025	Toshkent xalqaro investitsiya forumi	144 ta loyiha bo'yicha 30 mlrd dollardan ortiq kelishuvlar
2025	YUNESKO Bosh konferensiyasining 43-sessiyasi (Samarqand)	1985-yildan buyon Parijdan tashqaridagi ilk sessiya

Bu tadbirlar orasida 2025-yil oktyabr-noyabr oylarida Samarqandda o'tkazilgan YUNESKO Bosh konferensiyasining 43-sessiyasi alohida o'rin tutadi. Bosh konferensiya sessiyasining 1985-yildan buyon ilk bor Parijdan tashqarida o'tkazilishi O'zbekistonning madaniy-gumanitar sohadagi nufuzining xalqaro e'tirofi sifatida baholanadi. 2025-yil aprelda Samarqandda birinchi «Markaziy Osiyo - Yevropa Ittifoqi» sammiti, Toshkentda esa Parlamentlararo ittifoqning 150-Assambleyasi o'tkazilgan. Bu holat J.Nay ta'riflagan «yumshoq kuch» manbalarining - tarixiy-madaniy meros, ochiq siyosat va xalqaro institutlarga sodiqlikning amalda qo'llanayotganini ko'rsatadi. «Markaziy Osiyo plyus» formatlari ham O'zbekiston xalqaro rolining muhim mexanizmiga aylangan. 2025-yilda Yevropa Ittifoqi, Xitoy, Rossiya va boshqa hamkorlar bilan mintaqaviy sammitlar o'tkazilgan, noyabr oyida esa Vashingtonda AQSH va Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining «C5+1» sammiti bo'lib o'tgan [17]. Mazkur formatlar Markaziy Osiyoni yirik kuchlar raqobati obyektidan ular bilan kollektiv muloqot olib boruvchi subyektga aylantirishga xizmat qilmoqda; bu esa Byuzen va Uever nazariyasi nuqtai nazaridan mintaqaviy kompleksning ichki birligi kuchayayotganini anglatadi. Xalqaro hamjamiytdagi o'rinning moddiy asosi tashqi iqtisodiy aloqalar hisoblanadi. 2016-2025 yillarda O'zbekistonning tashqi savdo aylanmasi 25,8 mlrd dollardan 81,2 mlrd dollarga, ya'ni 3,15 barobar o'sgan; eksport 2,5 barobar oshib, 33,8 mlrd dollarga yetgan [19] (1-rasm). (1) formula bo'yicha hisob-kitobga ko'ra, bu davrda tashqi savdo aylanmasi

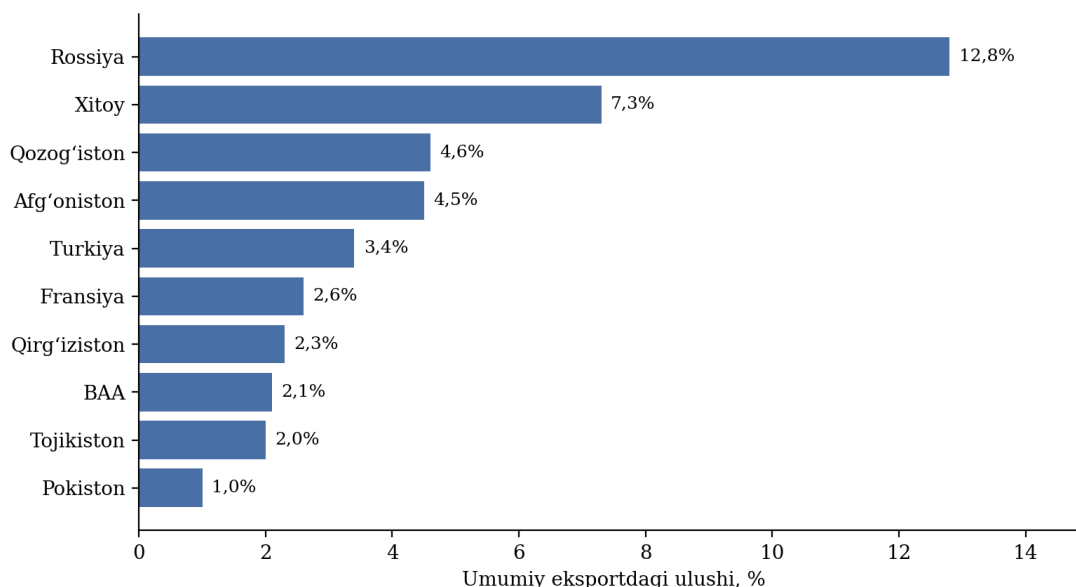
¹ Manba: [17], [18] ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

yiliga o'rtacha 13,6 foizga, eksport esa 10,7 foizga o'sgan. 2025-yilda eksport 24,0 foizga, import 18,5 foizga oshgan, xizmatlar eksporti esa 28,9 foizga o'sib, 9,76 mlrd dollarni tashkil etgan [6, 20].

1-rasm. O'zbekiston tashqi savdo aylanmasi dinamikasi, mlrd AQSH dollari¹

Eksportning geografik tarkibi ham diversifikatsiyalashgan: eksport bozorlari soni 2016-yildagi 79 tadan 2025-yilda 132 taga yetgan [23]. 2025-yilda asosiy eksport hamkorlari Rossiya (12,8 %), Xitoy (7,3 %), Qozog'iston (4,6 %), Afg'oniston (4,5 %) va Turkiya (3,4 %) bo'lgan, eng yirik o'nta hamkorning jami ulushi esa 40 foizdan oshgan [6] (2-rasm). Bu ko'rsatkich eksportning bitta yoki ikkita bozorga haddan tashqari bog'liq emasligini ko'rsatadi va ko'p vektorli tashqi siyosatning iqtisodiy ifodasi hisoblanadi.

2-rasm. 2025 yilda O'zbekistonning asosiy eksport hamkorlari²

¹ Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi va Iqtisodiyot va moliya vazirligi ma'lumotlari [6], [19], [20].

² Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari [6], [20].

Tashqi aloqalar ko'lamining umumiy o'zgarishini baholash uchun xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi hisoblandi (4-jadval). Indeksga bazaviy va yakuniy yillar bo'yicha rasmiy ma'lumotlari mavjud bo'lgan beshta ko'rsatkich kiritildi.

4-jadval.

Xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksini hisoblash¹

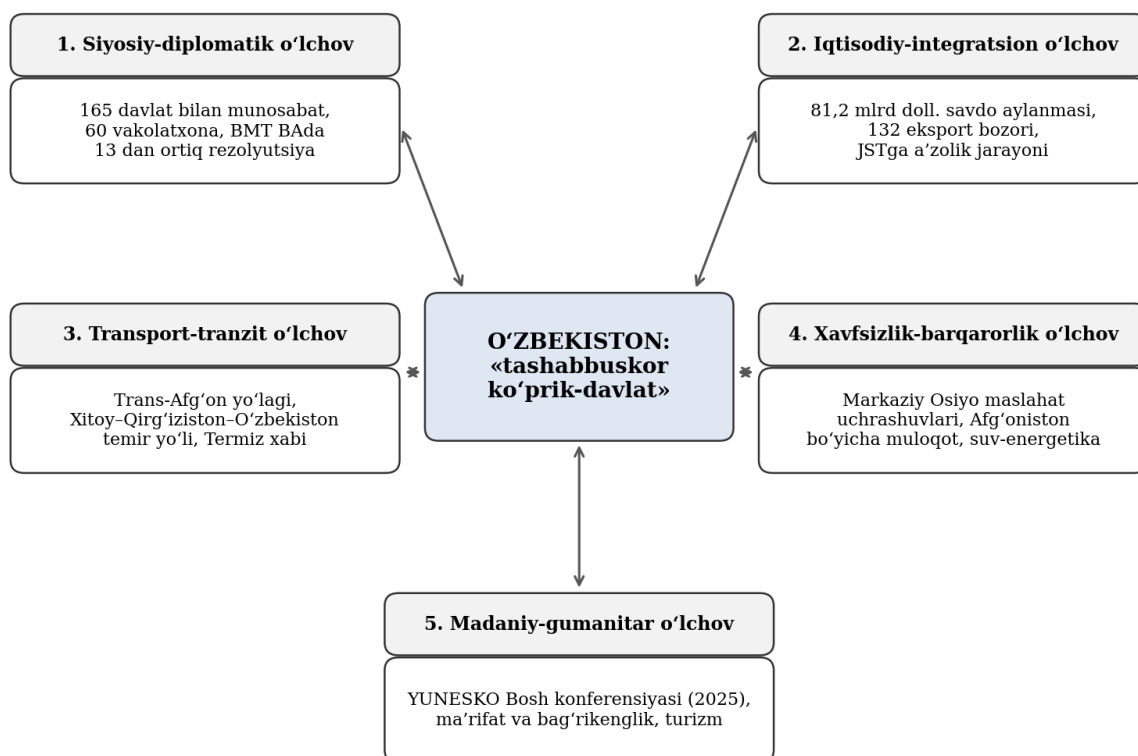
Ko'rsatkich	Bazaviy yil	2025-yil	K _i	CAGR, %
Tashqi savdo aylanmasi, mlrd doll.	25,8 (2016)	81,2	3,15	13,6
Eksport hajmi (2016 = 1)	1,0 (2016)	2,5	2,50	10,7
Eksport bozorlari soni	79 (2016)	132	1,67	5,9
Import qilinadigan mamlakatlar soni	127 (2016)	158	1,24	2,5
Xorijdagi diplomatik vakolatxonalar soni	44 (2017)	60	1,36	4,0
Xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi (I)			1,86	

(3) formula bo'yicha hisoblangan indeks qiymati 1,86 ni tashkil etdi, ya'ni tashqi aloqalar ko'lami o'rtacha 1,86 barobar kengaygan. Eng yuqori o'sish tashqi savdo aylanmasi va eksport hajmida, barqaror o'sish esa import qilinadigan mamlakatlar soni va diplomatik vakolatxonalar tarmog'ida kuzatildi. Bu natija O'zbekiston xalqaro ochiqligi eng avvalo iqtisodiy kanal orqali kengayganini, institutsional tarmoq esa izchil va barqaror sur'atda rivojlanib borayotganini ko'rsatadi. Shu bilan birga, diplomatik munosabatlar geografiyasi ham tez kengaymoqda: 2024-yil yanvarida bunday davlatlar soni 145 ta bo'lgan bo'lsa, 2024-yil sentyabrida 156 taga, 2025-yil yakunida esa 165 taga yetgan [9], [21], [22]. Tahlil natijalarini umumlashtirish asosida muallif tomonidan O'zbekiston xalqaro rolining besh o'lchovli konseptual modeli ishlab chiqildi (3-rasm). Model markazida «tashabbuskor ko'prik-davlat» roli turadi: O'zbekiston Markaziy Osiyoning geografik va demografik yadrosi sifatida bir tomondan yirik kuchlar va mintaqa o'rtasida, ikkinchi tomondan Markaziy va Janubiy Osiyo o'rtasida bog'lovchi vazifasini bajaradi, ayni paytda global kun tartibiga o'z tashabbuslari bilan chiqadi.

Modelning siyosiy-diplomatik o'lchovi diplomatik aloqalar geografiyasi, strategik sheriklik munosabatlari (2025-yil yakunida 19 davlat bilan) [9] va BMTdagi tashabbuslar orqali ifodalanadi. Iqtisodiy-integratsion o'lchov tashqi savdo, investitsiyalar va JSTga a'zolik jarayonini qamrab oladi. Transport-tranzit o'lchovi dengizga chiqish yo'li bo'lmagan, qo'shnilar ham dengizga chiqa olmaydigan davlat uchun strategik ahamiyatga ega: Xitoy-Qirg'iziston-O'zbekiston temir yo'li va Termiz-Mozori Sharif-Kobul-Peshovar yo'nalishidagi Trans-Afg'on yo'lagi loyihalari mamlakatni Yevrosiyo transport tizimidagi tranzit tugunga aylantirishga qaratilgan. Xavfsizlik-barqarorlik o'lchovi Markaziy Osiyo davlat rahbarlarining maslahat uchrashuvlari, chegara masalalarining hal etilishi va Afg'oniston bo'yicha muloqotni

¹ Manba: [6], [9], [19], [23] ma'lumotlari asosida muallif hisob-kitoblari.

o'z ichiga oladi. Madaniy-gumanitar o'lchov esa tarixiy meros, turizm, ta'lim va bag'rikenglik g'oyalari orqali «yumshoq kuch»ni shakllantiradi.

3-rasm. O'zbekiston xalqaro rolining besh o'lchovli modeli¹

Modelning asosiy g'oyasi shundaki, besh o'lchov bir-birini kuchaytiradi: mintaqaviy barqarorlik tranzit loyihalarini amalga oshirish imkonini beradi, tranzit va savdo iqtisodiy manfaatdorlikni oshiradi, iqtisodiy ochiqlik diplomatik faollik uchun resurs yaratadi, xalqaro tadbirlar va tashabbuslar esa mamlakatning ishonchli sherik sifatidagi imijini mustahkamlaydi.

O'zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi mavqeini xolis baholash uchun SWOT-tahlil o'tkazildi (5-jadval). SWOT-tahlil natijalarida O'zbekistonning kuchli tomonlari asosan siyosiy-diplomatik va demografik omillar bilan, yanada rivojlantirish talab etiladigan yo'nalishlar esa asosan iqtisodiy tuzilma bilan bog'liq. Xususan, 2025-yilda savdo balansi taqchilligi 13,5 mlrd dollarni tashkil etgan [6], [20], eksportning muhim qismi esa oltin va boshqa xomashyo tovarlariga to'g'ri kelmoqda. 2016-yilda eksport tashqi savdo aylanmasining 52,9 foizini tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda bu ulush 41,7 foizgacha pasaygan [19]. Bu holat asosan iqtisodiyotni modernizatsiya qilish uchun zarur bo'lgan investitsion import - zamonaviy texnologiya va asbob-uskunalar xaridining o'sishi bilan izohlanadi va kelgusida mamlakatning eksport salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, eksport tarkibini yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar hisobiga diversifikatsiya qilish ustuvor vazifa bo'lib qolmoqda.

¹ Manba: muallif ishlanmasi ([6], [9], [17], [19] ma'lumotlari asosida).

5-jadval

O'zbekistonning xalqaro mavqeiga oid SWOT-tahlil¹

Kuchli tomonlar (S)	Zaif tomonlar (W)
Markaziy Osiyoning geografik va demografik yadrosi; barcha mintaqa davlatlari bilan chegaradosh; ochiq va tashabbuskor diplomatiya; BMTdagi tashabbuslar tajribasi; boy tarixiy-madaniy meros	Dengizga chiqish yo'lining yo'qligi (ikki karra quruqlik bilan o'ralganlik); savdo balansi taqchilligi; eksportning xomashyo va oltinga bog'liqligi; JSTga a'zolikning cho'zilishi
Imkoniyatlar (O)	Tahdidlar (T)
Global ta'minot zanjirlarining qayta shakllanishi; Trans-Afg'on va Xitoy-Qirg'iziston-O'zbekiston yo'laklari; «Markaziy Osiyo plyus» formatlari; JSTga a'zolikdan keyingi bozorlarga kirish imkoniyatlari	Yirik kuchlar raqobatining keskinlashuvi va sanksiyaviy xatarlar; Afg'oniston bilan bog'liq mintaqaviy xavfsizlik masalalari; suv resurslari tanqisligi va iqlim o'zgarishi; tashqi mehnat bozorlari kon'yunkturasining o'zgarishi

Tadqiqot natijalari O'zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi o'rnini tavsiflashda bir qator ilmiy masalalarni muhokama qilishni taqozo etadi. Birinchidan, O'zbekistonni «o'rta davlat» sifatida tasniflash qanchalik asosli? Klassik talqinda o'rta davlatlar qatoriga Kanada, Avstraliya kabi rivojlangan mamlakatlar kiritilgan. Biroq keyingi tadqiqotlarda bu tushuncha xulq-atvorga asoslangan tarzda kengaytirilib, o'z mintaqasida sezilarli ta'sirga ega va ko'p tomonlama tashabbuslar ilgari suradigan rivojlanayotgan davlatlarga ham qo'llanila boshladi. Tahlil natijalari O'zbekistonning moddiy salohiyati izchil o'sib borayotganini, xulq-atvori esa - tashabbuslar, konsensus izlash va mintaqaviy institutlarni shakllantirish jihatidan ushbu toifaga yaqinlashayotganini ko'rsatadi. Shu sababli O'zbekistonni «mintaqaviy darajadagi tashabbuskor o'rta davlat» deb tavsiflash to'g'riroq bo'ladi.

Ikkinchidan, ko'p vektorli siyosatning chegaralari masalasi. Kuli ta'kidlaganidek, Markaziy Osiyo davlatlari yirik kuchlar raqobatidan foyda olish qobiliyatiga ega, biroq geosiyosiy qutblanish kuchaygan sharoitda barcha kuch markazlari bilan muvozanatli munosabatlarni saqlash puxta va izchil diplomatik yondashuvni talab etadi. O'zbekistonning YeOIIda kuzatuvchi, ShHTda a'zo bo'lgan holda JSTga a'zolikka intilishi va «Markaziy Osiyo plyus» formatlarining ko'payishi bu muvozanatni institutsional diversifikatsiya orqali ta'minlashga qaratilgan strategiya sifatida baholanishi mumkin. Ushbu strategiya O'zbekistonga barcha hamkorlar bilan o'zaro manfaatli munosabatlarni saqlash va rivojlantirish imkonini bermogda.

Uchinchidan, xalqaro nufuzni o'lchash muammosi. Mazkur tadqiqotda taklif etilgan xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi tashqi aloqalar ko'lamining kengayishini ifodalaydi, biroq ularning sifatini - masalan, hamkorlik natijasida qo'shilgan qiymat, texnologiya transferi yoki xalqaro qarorlar qabul qilishga ta'sirni to'liq aks ettirmaydi. Indeks tarkibidagi ko'rsatkichlar bazaviy yillari (2016 va 2017) bir xil emasligi ham cheklov hisoblanadi. Kelgusi tadqiqotlarda ekspert so'rovlari, xalqaro reytinglar va

¹ Manba: tadqiqot natijalari asosida muallif ishlanmasi.

ovoz berish muvofiqligi kabi ko'rsatkichlar asosida integral baholash tizimini ishlab chiqish maqsadga muvofiq.

XULOSA VA TAKLIFLAR

2016-2026 yillarda O'zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi o'rni sifat jihatidan o'zgardi: mamlakat tashqi siyosati ochiq, pragmatik va tashabbuskor diplomatiyaning yangi bosqichiga ko'tarildi. Diplomatik munosabatlar o'rnatilgan davlatlar soni 165 taga, diplomatik vakolatxonalar soni 60 taga, strategik sheriklar soni 19 taga yetdi. O'zbekiston BMT Bosh Assambleyasida kamida 13 ta rezolyutsiya tashabbuskori bo'lib, mintaqaviy tinchlik, barqaror rivojlanish va ijtimoiy-gumanitar masalalar bo'yicha global kun tartibiga faol ta'sir ko'rsatmoqda. Bu faoliyat «o'rta davlat» nazariyasidagi katalizator va fasilitator rollariga mos keladi. Tashqi savdo aylanmasi 2016-2025 yillarda 3,15 barobar, eksport 2,5 barobar o'sdi, eksport bozorlari soni 132 taga yetdi. Xalqaro ochiqlik dinamikasi indeksi 1,86 ni tashkil etib, xalqaro integratsiya asosan iqtisodiy kanal orqali kengayganini ko'rsatdi. O'zbekiston xalqaro rolini siyosiy-diplomatik, iqtisodiy-integratsion, transport-tranzit, xavfsizlik-barqarorlik va madaniy-gumanitar o'lchovlardan iborat «tashabbuskor ko'priq-davlat» modeli orqali tavsiflash maqsadga muvofiq. Keyingi o'sish zaxiralari savdo balansini yaxshilash, eksport tarkibini diversifikatsiya qilish va JSTga a'zolik jarayonini yakunlash bilan bog'liq.

Tadqiqot natijalari asosida O'zbekistonning xalqaro mavqeini mustahkamlash bo'yicha quyidagi takliflar ishlab chiqildi (6-jadval):

birinchidan, JSTga a'zolik jarayonini yakunlash va a'zolikdan keyingi davrga - milliy ishlab chiqaruvchilarni raqobatga moslashtirish, texnik reglamentlar va sanitariya standartlarini xalqaro talablarga uyg'unlashtirishga tayyorgarlikni kuchaytirish;

ikkinchidan, iqtisodiy diplomatiya samaradorligini baholash uchun diplomatik vakolatxonalar faoliyatiga eksport, investitsiya, turizm va mehnat migratsiyasi bo'yicha natija ko'rsatkichlarini (KPI) joriy etish va ularni ochiq e'lon qilish;

uchinchidan, transport-tranzit loyihalarini - Xitoy-Qirg'iziston-O'zbekiston temir yo'li va Trans-Afg'on yo'lagini xalqaro moliya institutlari ishtirokida va ko'p tomonlama kafolatlar asosida amalga oshirish, bu orqali ularning barqarorligi va investitsion jozibadorligini oshirish;

to'rtinchidan, BMT tizimidagi tashabbuslarning ijrosini monitoring qilish tizimini yaratish, ya'ni qabul qilingan rezolyutsiyalar bo'yicha amaliy loyihalar, jalb qilingan moliyalashtirish va xalqaro hamkorlar ishtirokini tizimli kuzatish;

beshtinchidan, «yumshoq kuch» salohiyatini ta'lim, ilm-fan va madaniy diplomatiya orqali kengaytirish - xorijiy talabalar va tadqiqotchilar uchun grant dasturlari, xalqaro universitetlar filiallari va O'zbekiston madaniy markazlari tarmog'ini rivojlantirish;

oltinchidan, xalqaro nufuzni baholashning milliy integral tizimini ishlab chiqish va uni tashqi siyosat strategiyasining monitoring vositasi sifatida qo'llash.

6-jadval.
O'zbekistonning xalqaro mavqeini mustahkamlash yo'nalishlari¹

Yo'nalish	Muddat	Natija ko'rsatkichi
JSTga a'zolikni yakunlash va moslashuv	2026-2027	A'zolik bayonnomasi; moslashtirilgan texnik reglamentlar soni
Iqtisodiy diplomatiya uchun KPI tizimi	2026-2027	Vakolatxonalar kesimida eksport, investitsiya va turizm natijalari
Transport-tranzit yo'laklarini amalga oshirish	2026-2030	Tranzit yuk hajmi; xalqaro moliyalashtirish ulushi
BMT tashabbuslari ijrosi monitoringi	2026-2028	Rezolyutsiyalar bo'yicha amaliy loyihalar va jalb qilingan mablag'lar
Ta'lim va madaniy diplomatiya	2026-2030	Xorijiy talabalar soni, madaniy markazlar tarmog'i
Xalqaro nufuzni baholash tizimi	2027-2028	Integral indeksning yillik hisoboti

Taklif etilgan chora-tadbirlarning izchil amalga oshirilishi O'zbekistonning xalqaro hamjamiyatdagi o'rnini miqdoriy ko'rsatkichlardan sifat ko'rsatkichlariga - ishonchli sherik, mintaqaviy barqarorlik kafolati va global kun tartibini shakllantiruvchi davlat maqomiga o'tkazishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. UNCTAD. World Investment Report 2026: International Investment in a Turbulent Era. - Geneva: United Nations, 2026.
2. United Nations. Security Council Resolution 737 (1992) on the admission of the Republic of Uzbekistan to membership in the United Nations. - New York, 1992.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son «2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida»gi Farmoni. URL: <https://lex.uz>
4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. - T.: O'zbekiston, 2021. - 464 b.
5. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprelda referendumda qabul qilingan). URL: <https://lex.uz>
6. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. 2025-yilda O'zbekistonning tashqi savdo aylanmasi. URL: <https://stat.uz>
7. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. O'zbekiston Respublikasining yalpi ichki mahsuloti: press-reliz. - 26.01.2026. URL: <https://stat.uz>
8. O'zbekiston yalpi ichki mahsuloti 2025 yilda 7,7 foizga o'sdi // Fergana. - 2026. URL: <https://en.fergana.agency/news/145081/>
9. O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi va Prezident matbuot xizmati materiallari: xorijiy elchilarning ishonch yorliqlarini qabul qilish marosimi (2025 yil noyabr); Tashqi ishlar vazirligi va diplomatik vakolatxonalar faoliyatiga bag'ishlangan

¹ Manba: tadqiqot natijalari asosida muallif ishlanmasi.

kengaytirilgan yig'ilish (2026 yil yanvar). URL: <https://president.uz>; <https://dunyo.info>

10. Nye J.S. Soft Power: The Means to Success in World Politics. - New York: PublicAffairs, 2004.

11. Buzan B., Wæver O. Regions and Powers: The Structure of International Security. - Cambridge: Cambridge University Press, 2003.

12. Cooley A. Great Games, Local Rules: The New Great Power Contest in Central Asia. - Oxford: Oxford University Press, 2012.

13. Starr S.F., Cornell S.E. (eds.). Uzbekistan's New Face. - Lanham: Rowman & Littlefield, 2018.

14. WTO. Accession status: Uzbekistan. URL: https://www.wto.org/english/thewto_e/acc_e/a1_ouzbekistan_e.htm

15. WTO. Uzbekistan reaffirms 2026 WTO accession goal, thanks members for continuing engagement. - 27 July 2026. URL: https://www.wto.org/english/news_e/news26_e/acc_27jul26_470_e.htm

16. Uzbekistan reaffirms commitment to finalize WTO accession in 2026 // Gazeta.uz. - 03.08.2026. URL: <https://www.gazeta.uz/en/2026/08/03/wto-uzb/>

17. Active Diplomacy of Uzbekistan: 2025 - From Dynamic Dialogue to Tangible Results // O'zbekiston Respublikasi Tashqi ishlar vazirligi. - 2026. URL: <https://belgium.mfa.uz/news/33566>

18. UN General Assembly adopts Uzbekistan-initiated resolution on parliaments and social development // UzDaily. - 03.08.2026. URL: <https://www.uzdaily.uz/en/un-general-assembly-adopts-uzbekistan-initiated-resolution-on-parliaments-and-social-development/>

19. Uzbekistan's foreign trade turnover triples over decade to \$81.2B (O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi infografikasi asosida) // Trend. - 30.08.2026. URL: <https://www.trend.az/casia/uzbekistan/4218889.html>

20. Uzbekistan's Foreign Trade Turnover Reaches US\$81.2 Billion in 2025, Up 20.7% // UzDaily. - 22.01.2026. URL: <https://www.uzdaily.uz/en/uzbekistans-foreign-trade-turnover-reaches-us812-billion-in-2025-up-207/>

21. Uzbekistan establishes diplomatic relations with Uganda // Kun.uz. - 20.01.2024. URL: <https://kun.uz/en/news/2024/01/20/uzbekistan-establishes-diplomatic-relations-with-uganda>

22. Uzbekistan and Somalia establish diplomatic relations // Kun.uz. - 06.02.2025. URL: <https://kun.uz/en/news/2025/02/06/uzbekistan-and-somalia-establish-diplomatic-relations>

23. Uzbekistan's Foreign Trade Surges in Early 2025, Exports Drive Growth // Caspian Post. - 28.03.2025. URL: <https://caspianpost.com>

24. UN General Assembly. Resolution A/RES/75/278 «Declaring the Aral Sea region a zone of ecological innovations and technologies». - 18 May 2021; Resolution A/RES/73/128 «Enlightenment and religious tolerance». - 12 December 2018.

25. Opinion: Over the Past Eight Years, New Uzbekistan Has Absorbed Over \$113 Billion in Foreign Investments // The Times of Central Asia. - 15.08.2025. URL: <https://timesca.com>

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:
Ingliz tili muharriri:
Rus tili muharriri:
Musahhih:
Sahifalovchi va dizaynerlar:

Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Karimova Shirin Zoxid qizi
Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2026-yil, sentabr, 9-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi** rayosatining **2024-yil 04-oktabrdagi 362/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlaro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**